

EU-retlige aspekter

Spørgsmål fra Foreningen Mor

ang. lovforslag L 104 lov om ændring af Barselsloven

til beskæftigelses- og ligestillingsminister Peter Hummelgaard

24. januar 2022

Kan moderens barselsorlov overdrages til andre end hende selv?

Spørgsmål angående om det er muligt for en mor at overdrage en del af sin barselsorlov til andre personer sådan som forslag til revision af Barselsloven lægger op til

Spørgsmål til beskæftigelses- og ligestillingsminister Peter Hummelgaard

1. Anerkender ministeren, at EU's barselsdirektiv 92/85/EØF af 19. oktober 1992 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere som er gravide, som lige har født, eller som ammer skal følges i dansk lovgivning og at dette direktiv alene vedrører lønmodtagere, *"som er gravide, som lige har født, eller som ammer"* og som *"i mange henseender betragtes som en særlig risikogruppe, og der må træffes foranstaltninger til beskyttelse af deres sikkerhed og sundhed"*?
2. Kan ministeren finde en passage i dette direktiv som giver hjemmel til at orlovsrettigheder, som defineres i direktivet, kan fragå moderen for at blive givet til en anden person enten udenom moderen eller ved at hun selv afstår fra sine rettigheder? I så fald ønskes et citat med kildeangivelse.

Sandsynligvis kan ministeren ikke henvise til noget i dette direktiv, som tillader at orloven omkring fødslen (barselsorloven) kan overføres til andre. Det er vel også grunden til, at ministeren i lovforslaget har valgt at retfærdiggøre at han alligevel vil fjerne den hidtidige øremærkning til mor ved at henvise til en EU-dom i lovforslaget, hvor en mand i Spanien fik medhold angående at han måtte få overført noget af sin hustrus barselsorlov. Der er så bare lige en lille finte, som lader til at være overset. Den pågældende hustru var ikke lønmodtager, men selvstændig. Derved var hun ikke omfattet af EU's barselsdirektiv!

EU-dommen kan derfor ikke bruges til at retfærdiggøre den tolkning af barselsdirektivet, som ministeren forsøger at benytte. Dommen er uegnet til at danne grundlag for dansk lovgivning. Da den blev afsagt, forelå der end ikke et fuldt beslutningsgrundlag. Vi kender derved ikke dommens forudsætninger.

Spanien indtrådte i EU senere end Danmark og kan have en anden lovgivningsmæssig indretning.

På denne baggrund er der ikke hjemmel til at fjerne øremærkningen fra mødre, som *gravide, som lige har født, eller som ammer*. Moderens barselsorlov kan ikke overdrages til andre uden at det strider imod EU's bestemmelser.

I den gældende lov er der øremærket i alt 18 ugers sammenhængende barselsorlov til moderen, som kan afholdes med 4 uger før forventet fødsel og 14 uger efter fødslen.

I lovforslaget vil moderen stadig få ret til fire ugers fravær før fødslen, men kun to ugers fravær er øremærket til hende efter fødslen. Derved er hun kun sikret 6 ugers sammenhængende fravær i forbindelse med fødslen. Hun har ganske vist ret til yderligere 8 ugers fravær herefter, men disse uger kan hun også overføre til en anden person. Det kan være barnets far. Er hun solomor, kan hun overføre de 8 ugers ret til fravær eller en del af ugerne til fx en af sine forældre eller en bror eller søster. I nogle tilfælde kan også andre personer få overført disse 8 uger fra hende, såfremt hun beder myndighederne overføre ugerne til dem.

Vi har udtrykt betænkelighed ved dette i vores høringssvar. Moderen får ikke den beskyttelse, hun har krav på, såfremt andre skal kunne få andel i hendes barselsorlov. Den vedrører hende og ingen andre. Vi taler her om en meget grundlæggende menneskerettighed, som står nedfældet i DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER, som er EU's grundlov.

3. Anerkender ministeren på baggrund af ovenstående, at danske lønmodtagere, som er gravide, lige har født eller ammer ifølge EU's bestemmelser fortsat skal have ret til 18 ugers øremærket barselsorlov som minimum foruden mindst 18 ugers forældreorlov, hvoraf 9 er øremærket og ikke kan overdrages?

Vi ser frem til ministerens svar på ovenstående og håber, at den kommende lov ikke bliver som i udkastet, som har været i høring, da dette udkast ikke er i overensstemmelse med EU-retten idet hverken barselsdirektivet eller orlovsdirektivet er blevet overholdt. Det er vores klare forventning, at der vil blive rettet op på dette.

Med venlig hilsen

Foreningen Mor

v. Nanna Gersov

